

תושבים למען ערים

החזון

מאגר מידע לתיעוד ועידוד אקטיביזם עירוני

קהל היעד

- תושבי ערים בישראל.
- מגזר שלישי – ארגוני עירוניות וסביבה
- חוקרי עירוניות וסביבה

מחקר משתמשים:

צרכים:

מה הצרכים של המשתמשים (בהקשר למטרה שהוגדרה)? מה הם מנסים להשיג?

- מעקב אחרי תכניות חדשות שהופקדו להתנגדויות
- סיוע בתהליך הגשת ההתנגדות
- שיתוף ידע בין תושבים
- מעקב מקיף אחרי מדיניות תכנונית
- העלאת מודעות למאבקים קיימים

תסכולים:

מה מפריע למשתמשים שלכם במצב הקיים? מה חסר להם בכלים שמשמשים אותם כיום?

- חוסר היכולת להבין את הפרסומים
- חוסר היכולת להבין איך מגישים התנגדות
- חוסר היכולת לאסוף המון מקרים בודדים ולגזור מהם "תופעה" / "מדיניות"
- חוסר אמון ביכולתם של פרטים לשנות מציאות תכנונית
- שפה מקצועית

מגבלות:

האם לקהל היעד שלנו יש איזושהי מגבלה מיוחדת שמצריכה התייחסות?

- מגבלה פיזית – המידע אינו נגיש לעיוורים (קהל שולי)

- מגבלת זמן – יציאה למאבק תכנוני היא פעולה שדורשת זמן רב
 - מגבלה כספית – פעולות מסוימות עשויות לדרוש משאבים כספיים.
 - שפה
-

פרסונה:

שם: ליאור ארזואן

גיל: 32

מצב משפחתי: רווק + 1

מגורים: תל אביב, כרם התימנים

עיסוק: עובד סוציאלי

"אני רוצה להבין מה האפשרויות שלי להתנגד להקמת מגדל שעתיד לקום בסמוך לבית שלי ובמה זה כרוך?"

ליאור, יליד ותושב כרם התימנים, נוסע ברכב מידי בוקר לגן של יואב, בנו, בקריית ספר ומשם ממשיך לעבודה בבית מחסה לנוער בסיכון ביפו ד'. בוקר אחד, הבחין שסמוך לביתו הוצב שלט בדבר הפקדת תכנית. ליאור הביט בחטף וכשהבין שהבנת הנקרא תדרוש ממנו זמן רב המשיך לענייני היום והחליט בלבו לחזור בערב. רק בערב למחרת התאפשר לליאור לחזור לשלט ולקרוא בעיון. אחרי שליאור השקיע מאמצים רבים להבין את שכתוב בשלט, מאמצים שנמשכו כמה ימים ודרשו שיטוטים בדפי אינטרנט מאובקים ועזרה מאיש מקצוע (חבר של חבר) הבין ליאור כי מדובר בתכנית לשינוי תב"ע שתאפשר הקמה של מגדל סמוך לביתו. המגדל צפוי למנוע כניסת אור לביתו של ליאור ולייצר עומס תנועתי על הרחוב ובכלל ליאור היה שמח לו היה מוקם בשכונה גן ילדים שהיה חוסך ממנו להתרוצץ בכל בוקר משכונה לשכונה בכבישים שכבר עמוסים מידי. למרבה הצער, ליאור לא יודע איך מגישים התנגדות וכלל אינו בטוח לגבי היכולת שלו לשנות. ככל שהוא ממשיך ולומד, ליאור מבין שהתהליך ידרוש ממנו זמן רב וכסף.

כיצד נעזור לפרסונה?

לו היה מאגר המידע קיים ליאור היה יכול להכנס לאתר ולגלות שעוד 7 אזרחים התעניינו בתכנית וליצור אתם קשר. יכול להיות שליאור היה מגלה שכבר מתנהלת התארגנות תושבים בעניין התכנית והיה יכול להצטרף. בין האנשים שהתאגדו יכולים להיות גם אנשי מקצועות התכנון תושבי השכונה ואולי באתר קישור לרשימה של אנשי מקצוע בסיוע פרו בוו. כשהיו יוצאים למאבק היו יכולים ללמוד מניסיון של אחרים, אלו טיעונים בהתנגדויות אחרות נדחו ואלה טיעונים התקבלו ולכתוב התנגדות איכותית.

פרסונה:

שם: יעל לינדמן

גיל: 52

מצב משפחתי: נשואה + 2

מגורים: תל אביב, מרכז העיר

עיסוק: ראש תחום תכנון בעמותה לקידום "עירוניות נכונה"

"אני רוצה לקדם חקיקה לתקינה של שטחים ציבוריים ושטחים פתוחים לנפש במרכזים עירוניים"

במסגרת עבודתה, מעניקה יעל ליווי מקצועי וייעוץ משפטי להתארגנויות תושבים. לאחרונה הגיעו לפתחה של יעל תושבים רבים מערים שונות המבקשים למחות כנגד שינוי ייעוד של שטח ירוק לשטח מסחר והסבה של שטחים חומים לשימושים שאינם ציבוריים. המשאבים הכספיים והזמן שעומדים לרשות יעל עבור כל מאבק מוגבלים ואין ברשותה אפשרות לתת ליווי איכותי וארוך טווח לכל מאבק ועל כן מתחילה להתגבש בראשה תכנית לקדם חקיקה לתקינה של שטחים ציבוריים ושטחים פתוחים לנפש במרכזים עירוניים. לביסוס הצורך בחקיקה יש לייצר בסיס תיאורטי ולשם כך יעל מתחילה במיפוי ראשוני של כל המאבקים העוסקים בהפרטה של שטחים ציבוריים לידיים פרטיות בחמש ערים מרכזיות בין השנים 2014-2016. ככל שיעל מעמיקה בעבודתה היא מבינה שמספר המאבקים רב והיקף העבודה גדול משחשבה. ליעל יש קושי להגיע ולמפות את כל המאבקים.

כיצד נעזור לפרסונה?

לו היה מאגר המידע קיים, יעל הייתה יכולה להכנס לאתר ולהוציא חיתוך של כל המאבקים בין השנים 2016-2014 תחת התגיות הרלבנטיות של "הפרטה" / "הפרטת שטחי ציבור" / "שטחים ירוקים". יעל הייתה יכולה להתרשם ממהות המאבק במהירות וליצור קשר עם אנשי מפתח במאבק. בעזרת המאגר

מחקר מתחרים:

| הפלטפורמה | קישור | יתרונות + חסרונות | הערות |
|-----------------|---|---|-------|
| תב"ע פתוחה | http://holon.opentaba.info/#/ | 1. עיצוב נעים 2. קל לשימוש | |
| hebronapartheid | http://www.hebronapartheid.org | 1. סימון לפי גוש ולא לפי תכנית 2. לא מקל קריאה של תכניות | |
| anyway | https://www.anyway.co.il | | |
| משמר התכנון | https://www.teva.org.il/?CategoryID=11831 | | |
| מנהל התכנון | | | |

תשריט שימוש

שם: ליאור ארזואן

גיל: 32

מצב משפחתי: רווק + 1

מגורים: תל אביב, כרם התימנים

עיסוק: עובד סוציאלי

"ליאור, יליד ותושב כרם התימנים, נוסע ברכב מידי בוקר לגן של יואב, בנו, בקריית ספר ומשם ממשיך לעבודה בבית מחסה לנוער בסיכון ביפו ד'. בוקר אחד, הבחין שסמוך לביתו הוצב שלט בדבר הפקדת תכנית. ליאור הביט בחטף וכשהבין שהבנת הנקרא תדרוש ממנו זמן רב המשיך לענייני היום והחליט בלבו לחזור בערב. רק בערב למחרת התאפשר לליאור לחזור לשלט ולקרוא בעיון. אחרי שליאור השקיע מאמצים רבים להבין את שכתוב בשלט, מאמצים שנמשכו כמה ימים ודרשו שיטוטים בדפי אינטרנט מאובקים ועזרה מאיש מקצוע (חבר של חבר) הבין ליאור כי מדובר בתכנית לשינוי תב"ע שתאפשר הקמה של מגדל סמוך לביתו. המגדל צפוי למנוע כניסת אור לביתו של ליאור ולייצר עומס תנועתי על הרחוב ובכלל ליאור היה שמח לו היה מוקם בשכונה גן ילדים שהיה חוסך ממנו להתרוצץ בכל בוקר משכונה לשכונה בכבישים שכבר עמוסים מידי."

ליאור מחליט לבדוק אפשרות להתנגד לתכנית. הוא מקיש בגוגל "התנגדות לתכנית" ובין התוצאות מופיע "אזרחים למען ערים". ליאור מסתקן ולוחץ על הלינק לאתר. בעמוד הראשי של האתר מופיע

תיאור של המערכת ובפרט הכלים שהיא מעמידה לרשות המשתמשים. ליאור מחליט לנסות את השימוש במערכת ומתחבר באמצעות הפייסבוק.

ליאור מקיש את הכתובת של המגרש בו צפוי לקום המגדל. המפה מתמקדת באזור. ליאור לוחץ על הפוליון המקיף את תחום התכנית וכרטיס תכנית נפתח עבורו. בכרטיס התכנית מפורטת מהות התכנית בשפה קלה להבנה. כשליאור גולל את העכבר על גבי מושגים בתיאור התכנית עולה תגית המסבירה את המהות. הכרטיס כולל קישור חיצוני לקבצי התכנית.

לאחר שעבר על מסמכי התכנית פעם נוספת ליאור הבחין כ7 אנשים נוספים התעניינו בתכנית. באמצעות האתר ליאור מזמן את כולם לפגישה בשבוע לאחר מכן ופותח איוונט בפייסבוק. בינתיים ליאור לוחץ על לשונית "איך מתארנים" ומגיע למסך בו מפורטות הפעולות שיש לעשות בכדי להתחיל מאבק (קריאה יסודית של מסמכי התכנית, בדיקת תב"עות בתוקף, תצהיר, רשימת אנשי מקצוע ועמותות, טיפים). בשבוע לאחר מכן התושבים נפגשים ובוחנים את האפשרות לצאת למאבק.

עץ אתר:

מסך מרכזי בסגנון מערכת GIS ת"א



שאלות להמשך:

- האם זה קוד פתוח/ מתופעל על ידי עורכים?
- אם יש עורכים – מי הם העורכים? אזרחים שמובילים מאבקים / רכז ומתנדבים?
- בכל האפשרויות עולה צורך במתאם / מנהל – סוגייה זו מעלה שאלות בעניין התחזוק השוטף, האם נמצא תחת ארגון מסויים?
- מודל כלכלי
- האם יש אפשרות לצפות במערכת ללא התחברות עם פייסבוק / מייל
- איך משלבים בין שכבת מאבקים לשכבת תכניות? אולי יש סוגי יישויות (תכנית בהפקדה, תכנית בחודש האחרון לסיום ההפקדה, תכנית שהוגשו לא התנגדויות / מתנהל מאבק כנגדה / איך מסמנים התארגנויות שאינן קשורות בתכניות ספציפיות?
- האם אפשר להתעניין בהתנגדות לתכנית? ואם כן איך מייצרים קשר בין כל המתעניינים?
- כשפותחים איוונט בפייסבוק יש אפשרות לפרסם גם בקבוצות ספציפיות